

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพของครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 103 โรงเรียน มีจำนวนครูอนามัยโรงเรียน 122 คน โดยที่ 86 โรงเรียนมีครูอนามัยโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และ 18 โรงเรียน มีครูอนามัยโรงเรียนโรงเรียนละ 2 คน รวมใช้เป็นประชากรในการวิจัยทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อความเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูอนามัยโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ช่วง ได้แก่ เป็นปัญหามากที่สุด (5) เป็นปัญหามาก (4) เป็นปัญหาปานกลาง (3) เป็นปัญหาน้อย (2) เป็นปัญหาน้อยที่สุด (1) เกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการสุขภาพของครูอนามัยโรงเรียนจำนวน 79 ข้อ โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็น 11 ด้าน ได้แก่

1. ปัญหาด้านบัตรสุขภาพ จำนวน 7 ข้อ
2. ปัญหาด้านบริการตรวจสุขภาพนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
3. ปัญหาด้านการปฐมพยาบาลและให้การรักษาเบื้องต้น จำนวน 10 ข้อ
4. ปัญหาด้านการติดตามผลการรักษา จำนวน 5 ข้อ
5. ปัญหาด้านโภชนาการ จำนวน 7 ข้อ

6. ปัญหาด้านการให้ภูมิคุ้มโรค ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
จำนวน 8 ข้อ
7. ปัญหาด้านการซังน้ำหนัก วัดส่วนสูง และทดสอบสายตา จำนวน 9 ข้อ
8. ปัญหาด้านการจัดสวัสดิภาพในโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ
9. ปัญหาด้านการจัดส่งเสริมสุขภาพจิตจำนวน 7 ข้อ
10. ปัญหาด้านจัดส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ
11. ปัญหาด้านการจัดดำเนินงานการบริการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ช่วง
ได้แก่ ต้องการมากที่สุด (5) ต้องการมาก (4) ต้องการปานกลาง (3) ต้องการน้อย
(2) ต้องการน้อยที่สุด (1) เกี่ยวกับความต้องการการจ้ดบริการสุขภาพในโรงเรียน
จำนวน 21 ข้อ
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอนะอื่น ๆ

วิธีสร้างเครื่องมือ

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้
1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน
 2. รวบรวมข้อมูลและเนื้อหาที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามโดยแยกให้เป็นหมวดหมู่แล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ
 3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตรวจพิจารณาและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
 4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูอนามัยโรงเรียนซึ่งไม่ใช่ประชากรจริงจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นอกเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มประชากร จำนวน 122 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังกองการมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือจากกองการมัธยมศึกษาพร้อมกับแบบสอบถาม ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ และมีบางส่วนที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเอง ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2529 ถึง 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.01 นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for the Social Science X) คำนวณค่าสถิติและแปลผลดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่เป็นรายข้อ คำนวณค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่เป็นรายข้อ แล้วให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ดังนี้
 - 5 คะแนน เท่ากับ เป็นปัญหามากที่สุด
 - 4 คะแนน เท่ากับ เป็นปัญหามาก
 - 3 คะแนน เท่ากับ เป็นปัญหปานกลาง
 - 2 คะแนน เท่ากับ เป็นปัญหาน้อย
 - 1 คะแนน เท่ากับ เป็นปัญหาน้อยที่สุด

คะแนนที่ได้นำมาคำนวณหาค่ามัธยิม เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยิม เลขคณิตที่ได้นำมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ผลที่ได้นำมาจัดอันดับและแยกสรุปรวมในแต่ละด้าน และนำเสนอในรูปตาราง

และความเรียง

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริการสุขภาพระหว่างครุอนามัย โรงเรียนที่มีวุฒิทางพยาบาลกับครุอนามัยโรงเรียนที่ไม่มีวุฒิทางพยาบาล โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่ (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาแจกแจงความถี่เป็นรายข้อ แล้วให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ดังนี้

5 คะแนน เท่ากับ ต้องการมากที่สุด

4 คะแนน เท่ากับ ต้องการมาก

3 คะแนน เท่ากับ ต้องการปานกลาง

2 คะแนน เท่ากับ ต้องการน้อย

1 คะแนน เท่ากับ ต้องการน้อยที่สุด

คะแนนที่ได้นำมาคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(SD) ค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้นำมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ต้องการมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ผลที่ได้นำมาจัดอันดับ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการบริการสุขภาพระหว่างครุอนามัย โรงเรียนที่มีวุฒิทางพยาบาลกับครุอนามัยโรงเรียนที่ไม่มีวุฒิทางพยาบาล โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่ (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

6. นำแบบสอบถามตอนที่ 4 เกี่ยวกับข้อเสนอนั้นๆ นำเสนอในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอกซ์ (Statistical Package for the Social Science X)